

POPIS APLIKAČNÍ INFRASTRUKTURY SIS

Obsah

1	Úvod	2
2	Koncept nové architektury	3
3	Požadavky na jednotlivé aspekty architektury a zvolené technologie	3
3.1	Orchestrace containerů	3
3.2	Prostředí	4
3.3	Principy komunikace mezi službami/moduly	7
3.3.1	Synchronní komunikace	7
3.3.2	Fronta (asynchronní komunikace)	7
3.3.3	Module diagram	8
3.4	Autentizace	9
3.5	Autorizace	9
3.6	Logging	10
3.7	Auditing	10
3.8	Tracing	11
3.9	Monitoring	11
3.10	Reporting	13
3.11	Storage	13
3.12	Reverse Proxy / API Gateway	14
3.13	CI/CD + Deployment	15
3.14	Bezpečnost	16
3.15	High availability	17
3.16	Zálohování	18
3.17	Developer experience	18
4	Požadavky na služby/moduly vyvíjené v nové architektuře	18
4.1	Backendy	18
4.2	Frontendy	19
4.3	CI/CD + Deployment	20
4.4	Autentizace	20
4.5	Autorizace	20
4.6	Logging	21
4.7	Auditing	22
4.8	Tracing	22
4.9	Monitoring	23

4.10	Reporting	23
4.11	Storage	23
4.12	Testování a dokumentace	24
4.13	Dostupnost a spolehlivost (High availability)	25
4.14	Výkon	25
4.15	Použitelnost	25
4.16	Konfigurace	26
4.17	Kvalita kódu	26
4.18	Bezpečnost	26
5	Principy dělení SIS na jednotlivé moduly	27

1 Úvod

Tento dokument shrnuje záměry a architektonický koncept nového systému. Po obecném popisu konceptu architektury (kap. 2 dokumentu) následuje stručná charakteristika obecných částí architektury a infrastruktury, kterou zajistí zadavatel (kap. 3 dokumentu). Kap. 4 dokumentu pak shrnuje požadavky kladené na architekturu a technologie použité při vývoji jednotlivých modulů, kterými se budou řídit dodavatelé těchto modulů. Kap. 5 dokumentu shrnuje obecná pravidla, která by měla být dodržena při postupném převodu stávajícího systému do nové architektury.

Záměr architektury a její porovnání s dosavadním stavem studijního informačního systému UK (dále jen „SIS“):

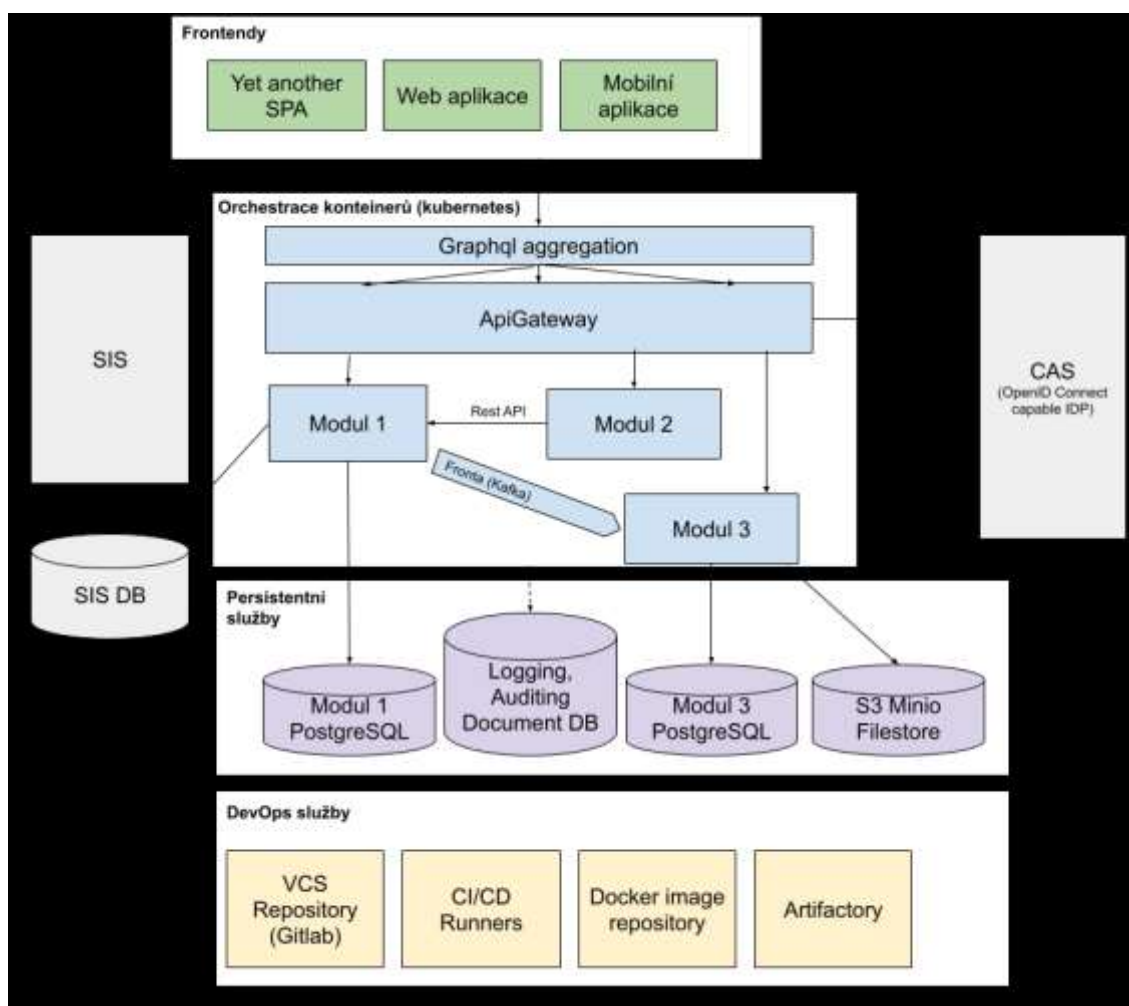
- V současnosti UK provozuje systém SIS, což je rozsáhlý monolitický systém napsaný v PHP, který se vyvíjel 15+ let. Nemá standardizované integrační rozhraní a většina integrací probíhá na úrovni Oracle database. Současné řešení je těžké rozvíjet a integrovat na něj nové aplikace.
- Záměr nové architektury
 - (A) Umožnit postupně zrefaktorovat monolit do (mikro)služeb, které jsou propojeny definovaným a zdokumentovaným rozhraním
 - (B) Umožnit UK rozvíjet systém po menších částech a v případě problémů / nových požadavků nahradit nebo upravit pouze malou část služeb bez ovlivnění ostatních služeb
 - (C) Definovat standardy pro vývoj a operaci služeb na nové architektuře. Služby je potom možné zadat různým dodavatelům a tím se zbavit vendor-lock-in
 - (D) Zrychlit čas dodávky nových funkcionalit a umožnit škálovatelnost vývojářských kapacit
 - (E) Umožnit lepší škálovatelnost výkonu při zátěži
 - (F) Preference open source řešení

2 Koncept nové architektury

Nová architektura se vyznačuje svojí modulárností. Infrastruktura poskytuje sdílené služby aplikačním modulům, jako je autentizace, persistence, logování, monitorování, audit, atd.

Tato architektura umožňuje:

- Paralelní vývoj několika dodavateli
- Postupný přepis SISu
- Škálování výkonu při zátěži
- Continuous deployment
- Rozsáhlé možnosti QA na různých úrovních systému
- V případě zastarání jednoho modulu není třeba přepisovat celý systém

3 Požadavky na jednotlivé aspekty architektury a zvolené technologie

3.1 Orchestrace kontenerů

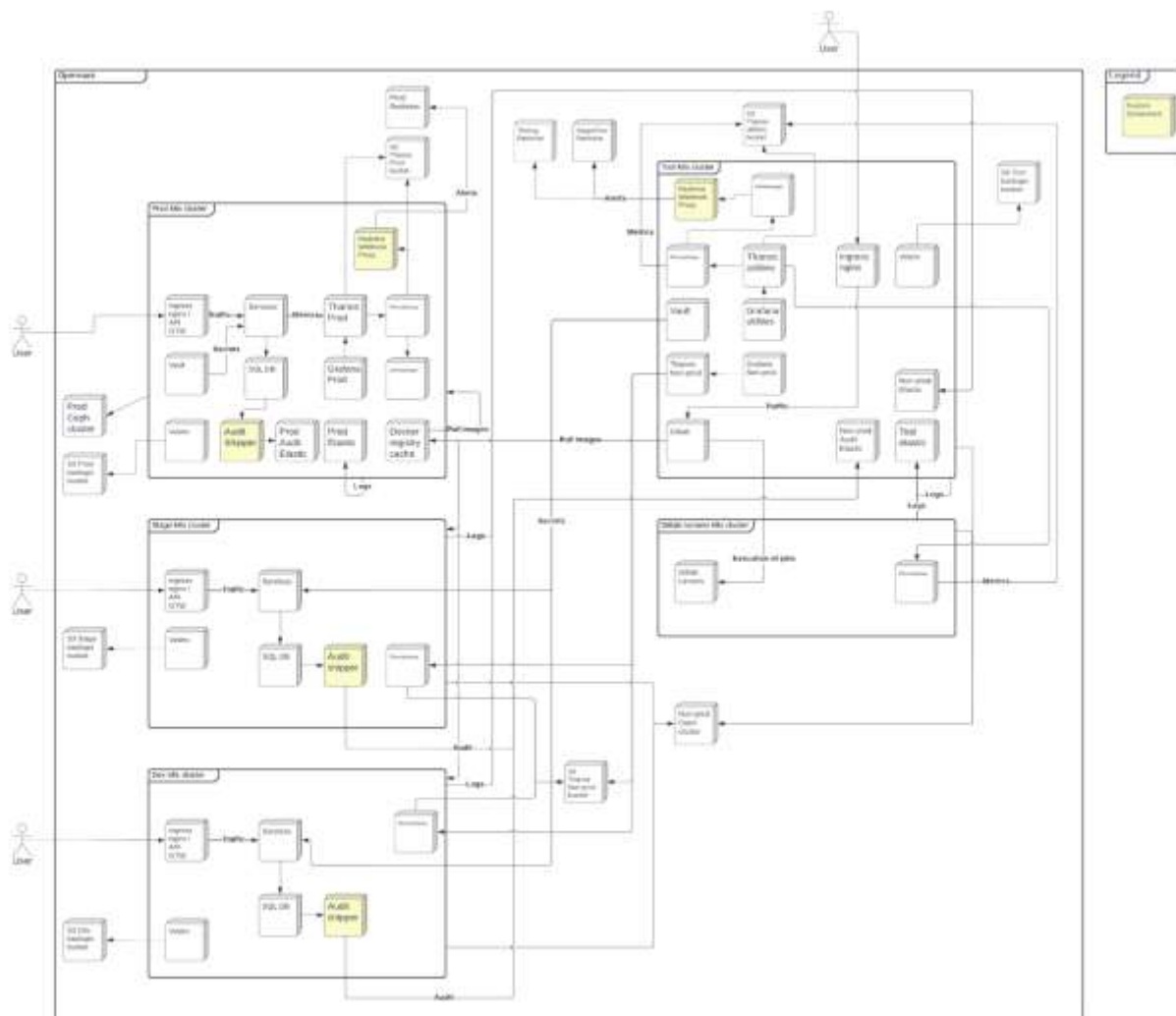
- Požadavky (a cíle)
 - (A) udržitelná technologie
 - podpora technologie za 10 let
 - ochrana před vendor lock-in

- (B) service discovery
 - efektivní konfigurace služeb
- (C) deklarativní popis aplikací
 - efektivní správa aplikací
- (D) kompatibilita s monitoring řešením
 - korelace statistických indikátorů s ostatními moduly
- (E) high availability
 - nasazení modulů v režimu high availability
 - automatické škálování dle zátěže
- Technologie
 - Kubernetes
 - Helm
 - Rancher
 - RKE
 - Ansible
- Infrastruktura
 - Zvolenou technologií pro orchestraci je Kubernetes.
 - Správa Kubernetes by měla probíhat pomocí Rancheru a RKE
 - Jelikož Rancher ideálně běží v Kubernetes, je doporučeno jeho cluster nasadit pomocí RKE2 a Ansible
 - Control plane Kubernetes musí běžet v high-availability s minimálně 3 nody, ideálně v separátních lokalitách
 - Kubernetes by měly být napojeny na CAS pro autentifikaci/autorizaci uživatelů pomocí Rancher authentication proxy

3.2 Prostředí

- Požadavky (a cíle)
 - (A) vývojářské prostředí
 - možnost testovat integraci s ostatními moduly při vývoji
 - prostředí přístupné vývojářům, vývojáři zde mohou nasazovat bez asistence své moduly
 - (B) staging prostředí
 - možnost testovat systém před nasazením do produkčního prostředí
 - možnost spouštět zátěžové testy
 - (C) produkční prostředí
 - instance systému dostupná uživatelům
 - možnost spouštět zátěžové testy
 - (D) všechna prostředí co nejpodobnější produkčnímu (infrastruktura, data, konfigurace, ...) s ohledem na prostředky a legislativu (GDPR)
 - zvýšení pravděpodobnosti odhalení chyby před nasazením do produkčního prostředí
 - snížení pravděpodobnosti výskytu chyby specifické pro vývojové prostředí

- striktní požadavek na anonymizaci dat používaných z produkčního na testovací, resp. vývojové prostředí.
- Infrastruktura
 - Budou existovat následující prostředí:
 - Production
 - Staging
 - Development
 - Každé prostředí má vlastní Kubernetes cluster
 - Mezi neprodukční a neaplikační prostředí se řadí ještě následující clustery
 - Tool cluster
 - Obsahuje GitLab a sdílené komponenty neprodukčních prostředí
 - GitLab Runner cluster
 - Rancher management cluster
 - Nasazen odděleně pomocí Kubespray
 - Produkční prostředí by mělo být kompletně odděleno od neprodukčních.
 - Vlastní monitoring i logging stack
 - Cache pro Docker Registry
 - Oddělený Ceph cluster
 - Neprodukční prostředí mají sdílené komponenty.
 - Sdílený Ceph cluster
 - Sdílený monitoring a logging
 - Sdílené komponenty se nachází na Tool clusteru
- Infrastrukturní diagram
 - Vlastní komponenty jsou zvýrazněny žlutě (v diagramu i v textu)

- **Legenda**

- Kubernetes – nástroj pro orchestraci kontejnerů nad clusterem serverů
- NGINX Ingress – obecná reverzní proxy
- Kong API Gateway – specializovaná rozšiřitelná reverzní proxy s pokročilými funkcemi
- PostgreSQL – relační databáze
- Kafka – asynchronní fronta pro komunikaci mezi moduly
- Ceph – platforma spravující datová úložiště
- S3 – běžné rozhraní pro úložiště souborů/objektů
- GitLab – nástroj pro správu zdrojových kódů a automatizaci
- GitLab Runner – komponenta GitLabu, která zprostředkovává automatizaci
- Docker Registry – úložiště obrazů kontejnerů
- ArgoCD – nástroj pro synchronizaci nasazování aplikací a infrastruktury
- Velero – zálohovací nástroj pro Kubernetes
- Vault – nástroj pro správu přístupových údajů pro všechny komponenty
- Prometheus – nástroj pro sběr a krátkodobé úložiště metrik
- Alertmanager – nástroj pro správu automatizovaných upozornění
- Thanos – nástroj pro dlouhodobé ukládání metrik
- Grafana – nástroj pro zobrazování metrik a grafů

- Redmine – wiki a správa incidentů
- **Redmine Webhook Proxy** – vlastní komponenta pro napojení Alertmanageru a Redmine
- Elasticsearch – úložiště logů a audit záznamů
- Logstash – nástroj pro transformaci logů a audit záznamů
- Filebeat – nástroj pro sběr logů z jednotlivých komponent
- **Audit Shipper** – vlastní komponenta pro přesun audit záznamů z modulových DB schémat do centrálního úložiště auditních záznamů, napr. Elasticsearch
- Kibana – nástroj pro zobrazení a vyhledávání logů a audit záznamů
- Gatekeeper – nástroj pro vynucování pravidel pro všechny součásti Kubernetes

3.3 Principy komunikace mezi službami/moduly

- Požadavky (a cíle)
 - (A) standardizované protokoly
 - široká kompatibilita mezi moduly
 - odolnost proti vendor lock-in
- Technologie
 - REST API a GraphQL (synchronní komunikace)
 - Fronta (asynchronní komunikace)
 - Webhooks (3rd party)

3.3.1 Synchronní komunikace

- REST API/GraphQL
 - Požadavek na podporu sticky sessions v některých edge-cases
 - Služby by mezi sebou neměly v rámci requestu od uživatele provést více jak 2 synchronní volání.
 - Každým synchronním voláním v rámci systému klesá spolehlivost pro koncové uživatele. *Příklad: Služba A volá během požadavku službu B a C. Služba A má uptime 98 %, Služba B má uptime 99 % a Služba C má uptime 98 %. Výsledná spolehlivost Služby A pro koncové uživatele je $0.98 \cdot 0.99 \cdot 0.98 = 0.95 \Rightarrow 95 \%$*
 - V případě nutnosti lze použít data sourcing anebo saga pattern nad frontou.

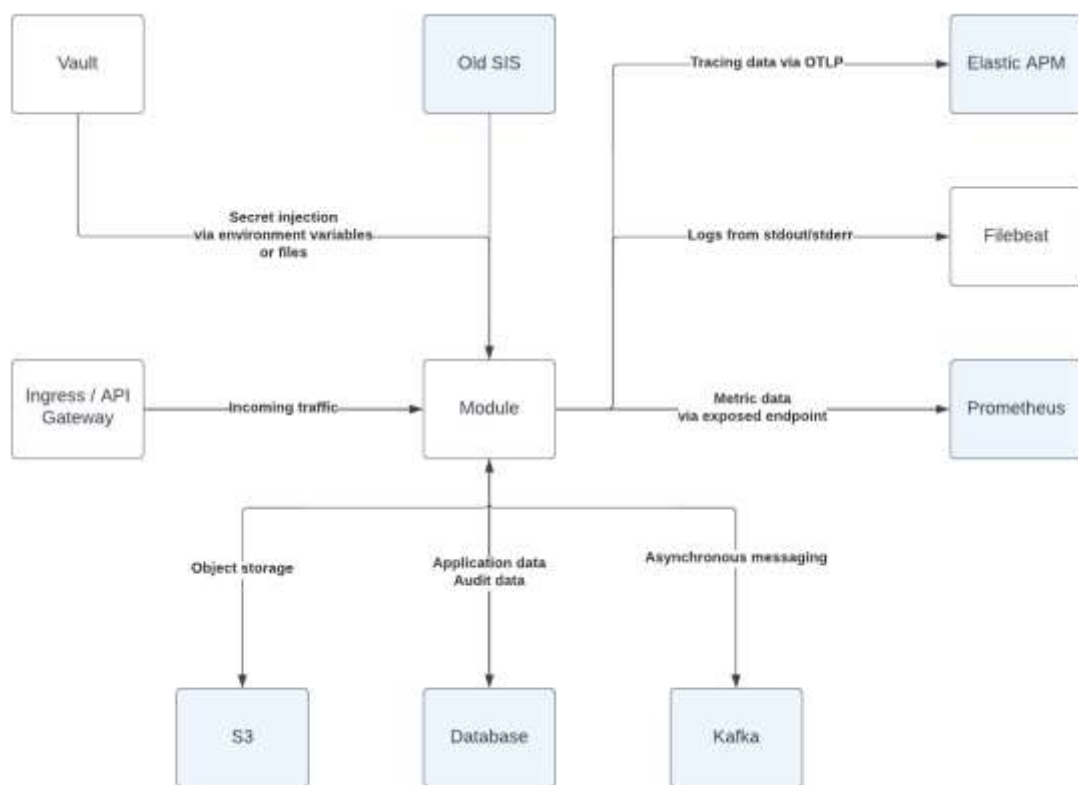
3.3.2 Fronta (asynchronní komunikace)

- Požadavky (a cíle)
 - (A) garance alespoň jednoho doručení
 - odolnost vůči výpadkům infrastruktury
 - (B) UI pro zobrazení
 - monitoring a diagnostika
 - (C) kompatibilita s logging řešením
 - korelace logů s ostatními moduly

- (D) kompatibilita s monitoring řešením
 - korelace statistických indikátorů s ostatními moduly
- (E) kompatibilita s tracing řešením
 - korelace latence s ostatními moduly
- (F) high availability
 - odolnost vůči vysoké zátěži
- Technologie
 - Kafka
- Infrastruktura
 - Kafka jako hlavní nástroj pro asynchronní komunikaci
 - Nasazená může být jak pomocí operátoru (strimzi nebo koperator), tak samotného helm chartu
 - Musí exportovat metriky a logy do centrálních řešení
 - V případě nutnosti velké samostatné Kafky je možné přesunout na samostatný Kubernetes cluster nebo VM

3.3.3 Module diagram

- Diagram popisuje komponenty infrastruktury, se kterými budou moduly přímo interagovat (mimo komunikaci s ostatními moduly).
 - Modře zvýrazněné komponenty vyžadují přímou integraci do kódu modulu.

3.4 Autentizace

- Požadavky (a cíle) **na infrastrukturu**
 - požadavky **na moduly** níže v kap. 4 dokumentu
 - (A) podpora OpenID Connect (včetně login flow)
 - standardizovaný protokol – ochrana před vendor lock-in
 - roky prověřená technologie – nejkritičtější chyby odladěny
 - podpora mobile-first vývoje
 - (B) vystavení a management client ID + secret
 - možnost přidat další moduly do systému
 - zvýšení zabezpečení udělením vlastních credentials každému modulu
 - důvěryhodný management přístupů pro aplikace třetích stran
 - (C) podpora refresh tokenů s dlouhou platností
 - podpora “zůstat přihlášen” v mobilních zařízeních
 - (D) podpora vlastních scopes
 - (E) správa uživatelských rolí
 - centrální správa rolí pro základní autorizaci
 - (F) informace o rolích uživatele čitelná z access token (např. JWS)
 - efektivní autorizace
 - (G) responzivní login screen
 - podpora mobile-first vývoje
 - (H) podpora /tokeninfo
 - podpora bezpečnější autorizace (nedůvěra v podpis JWS/ možnost time outu) u kritické funkcionality
 - (I) podpora resetu hesla uživatele administrátorem i uživatelem samotným
 - efektivní workflow z hlediska uživatele i administrátora
 - (J) podpora druhého faktoru
 - podpora bezpečnější autentizace (nedůvěra ve vlastníka přihlašovacího hesla) u kritické funkcionality
 - (K) high availability
 - dostupnost autentizace i ve vysoké zátěži
 - (L) kompatibilita se stávajícím systémem
 - jednotná autentizace vůči starému i novému systému
- Technologie
 - Stávající (CAS + LDAP)

3.5 Autorizace

- autorizace není řešena centrálně (viz požadavky na moduly níže v kap. 4 dokumentu)

3.6 **Logging**

- Požadavky (a cíle) **na infrastrukturu**
 - požadavky **na moduly** níže v kap. 4 dokumentu
 - (A) parser standardních logovacích výstupů a formátů a metadat modulu (ID modulu, ID kontejneru)
 - zobrazení informací o událostech ve strukturované podobě
 - stdout kontejneru, JSON
 - (B) centrální úložiště logů
 - vzájemná korelace událostí ze všech modulů
 - dostupnost logů i po kritickém selhání a odstranění kontejneru
 - (C) dostatečná kapacita úložiště
 - dostupnost logů po dobu nezbytně nutnou pro diagnostiku (závisí na SLA; doporučujeme alespoň 1 měsíc)
 - (D) UI pro zobrazení a filtrování logů
 - vyhledávání událostí týkajících se konkrétního modulu, kontejneru, časového rozmezí, ID požadavku či úrovně
 - (E) šifrování citlivých údajů v logu za pomoci asymetrické kryptografie.
 - šifrování citlivých údajů v logu
 - pro vybrané údaje bude upřesněno v zadávací dokumentaci jednotlivých modulů
 - (F) high availability
 - dostupnost logů i v případě selhání za účelem diagnostiky
 - (G) kompatibilita se stávajícím systémem
 - korelace událostí se stávajícím systémem
- Technologie
 - ELK stack
 - Elastic
 - Logstash
 - Filebeat
 - Kibana
- Infrastruktura
 - Elastic by měl běžet v HA režimu s minimálně 3 replikami.
 - Pokud narazíme na potřebu složitějšího zpracování nebo přeposílání logů, které nezvládne Filebeat nebo Elastic Ingest pipelines, bude třeba použít Logstash
 - Pro autorizaci do Elasticu a Kibany jsou plánovány 2 realmy:
 - *native* – pro service accounty
 - *OpenID Connect nebo LDAP* – pro uživatele

3.7 **Auditing**

- Požadavky (a cíle) **na infrastrukturu**
 - požadavky **na moduly** níže v kap. 4 dokumentu

- (A) garance integrity logu
 - průkaznost zalogovaných událostí
- (B) úložiště s dostatečnou kapacitou
 - dostupnost logů po dobu danou legislativou a směrnicemi
- (C) API pro asynchronní zápis (append) a čtení
 - efektivní zápis do logu
 - dostupnost auditních událostí pro ostatní moduly
- (D) UI pro zobrazení a filtrování
 - vytváření reportů daných legislativou a směrnicemi
- (E) audit přístupů do logu
 - dostupnost informací o přístupech pro případ bezpečnostního incidentu
- (F) high availability
 - garance dostupnosti logu pod vysokou zátěží
- (G) kompatibilita se stávajícím systémem
 - korelace auditních událostí se stávajícím systémem
- Technologie
 - PostgreSQL
 - Elastic Search
 - Kafka
 - Kibana

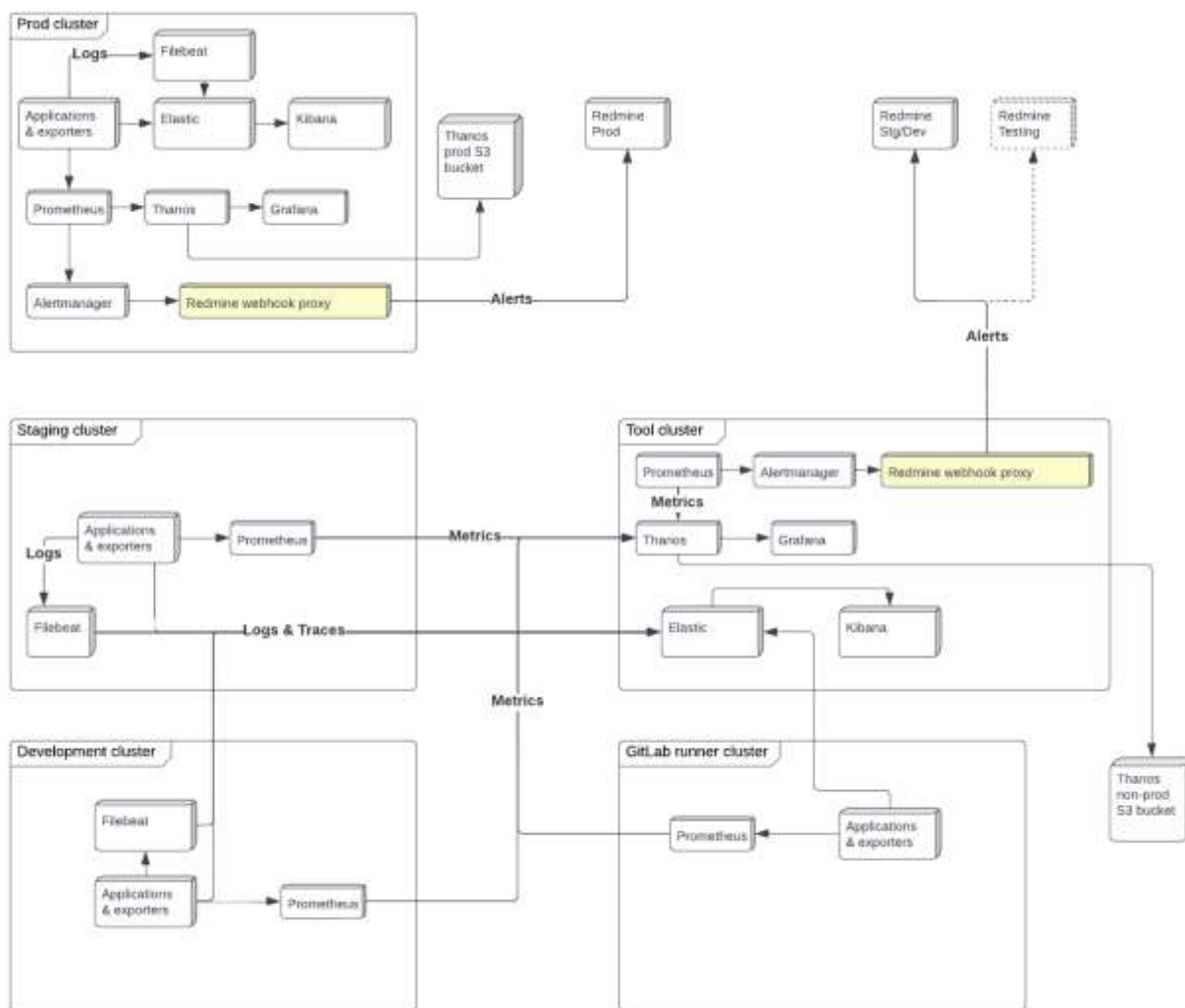
3.8 **Tracing**

- Požadavky (a cíle) **na infrastrukturu**
 - *požadavky **na moduly** níže v kap. 4 dokumentu*
 - (A) zobrazení trvání requestu a souvisejících metadat
 - korelace latence napříč všemi moduly
 - dostupnost informací i po kritickém selhání a odstranění kontejneru
 - vyhledávání informací týkajících se konkrétního modulu, kontejneru, časového rozmezí či požadavku
 - (B) high availability
 - dostupnost informací i v případě selhání za účelem diagnostiky
- Technologie
 - OpenTelemetry SDK
 - Elastic APM

3.9 **Monitoring**

- Požadavky (a cíle) **na infrastrukturu**
 - *požadavky **na moduly** níže v kap. 4 dokumentu*
 - (A) dashboards pro efektivní zobrazení číselných řad
 - vzájemná korelace statistických ukazatelů všech modulů, instancí a HW prostředků
 - notifikace v případě překročení povolených mezí

- různé pohledy pro stakeholdery, správce infrastruktury a vývojáře
- (B) sledování (tracking) selhání a neočekávaných stavů
 - dostupnost informací o selháních i po odstranění kontejneru
 - zobrazení informací o selháních ve strukturované podobě
 - zobrazení statistických informací o četnosti selhání v jednotlivých modulech
- (C) zobrazení stavu systému koncovým uživatelům (status page)
 - poskytnutí informací, jež koncovému uživateli pomohou určit, zda chybný stav, jenž nastal, je způsoben chybou na straně systému
- (D) správa on-call směn
 - notifikace odpovídajících osob držících pohotovost v případě selhání a nechtěných stavů
- (E) high availability
 - dostupnost informací o stavu systému i v případě selhání za účelem diagnostiky
- (F) kompatibilita se stávajícím systémem
 - korelace informací se stávajícím systémem
- (G) API / klientské knihovny / scraper
 - integrace s moduly
- Technologie
 - Grafana – zobrazování grafů a jednoduchých dashboardů
 - Je možné využít i pro jednoduchý status page
 - Prometheus stack – sběr a krátkodobé ukládání metrik
 - Alertmanager – pro správu alertů
 - Pro vytváření ticketů pro incidenty v Redmine bude použitý webhook + vlastní centrální komponenta, která bude komunikovat s Redmine API
 - Thanos – dlouhodobé ukládání metrik
 - Bude používat S3 storage
 - ELK stack
 - Redmine
- Infrastruktura
 - Pro nasazení všech komponent kromě Thanose doporučujeme kube-prometheus-stack
 - Grafana bude napojena na CAS přes LDAP nebo OAuth2
- Monitoring diagram
 - Diagram popisuje tok metrik, logů, traců a alertů celým systémem. Sdílený monitoring pro Development a staging cluster se nachází v tool clusteru. Produkční cluster obsahuje svůj oddělený monitoring.
 - Vlastní komponenty jsou zvýrazněny žlutě.

3.10 Reporting

- Požadavky (a cíle) na infrastrukturu
 - (A) infrastruktura by modulům měla nabízet unifikované prostředí pro reporting
 - (B) moduly by měli mít jednoduchý způsob, jak poskytovat data pro reporting např. skrze reporting topic, přímý polling reporting endpointu nebo případně provolávání reporting API
 - (C) reportovací platforma umožňuje online přístup k jednoduchým reportům
 - (D) reportovací platforma umožňuje počítat komplexní reporty skrze CRON
- Technologie
 - Reportovací platforma bude implementována vlastní centrální komponentou
 - Vhodné reportovací výstupy pro doplnění do centrální platformy (splňující požadované principy) uchazeč popíše ve svém návrhu řešení

3.11 Storage

- Požadavky (a cíle) na infrastrukturu:
 - (A) poskytnout transakční databázi, která dokáže zvládnout následující zátěž:
 - 1,5 TB

- přírůstek +100 GB za rok
 - (B) transakční databáze musí podporovat replikaci v rámci transakce a failover to standby
 - (C) platforma musí podporovat ukládání souborů a jiných nestrukturovaných dat standardizovanou formou, včetně řízení přístupu
 - Je třeba podporovat minimálně 7 TB file storage s možností rozšíření
 - (D) platforma poskytuje indexed document databáze pro ukládání logů a auditu z infrastruktury a pro potřebu aplikačních modulů
 - (E) document databáze musí podporovat replikaci v rámci transakce a failover to standby
 - (F) zvolené řešení persistence musí být kompatibilní se zvoleným způsobem zálohování
- Technologie
 - Podporu persistent volumes bude poskytovat Ceph pomocí CSI pluginu.
 - Ceph bude také poskytovat S3-compatible vrstvu pro jednotlivé aplikace a zálohy
 - Transakční DB
 - PostgreSQL
 - Document store
 - Elasticsearch (pokud bude potřeba indexovaný document-based store pro aplikace)
 - File/blob storage
 - S3 – Ceph
- Infrastruktura
 - Databázové instance jsou centrálně spravovány
 - Každý modul má oddělené databázové schéma
 - Umisťování schémat modulů do instancí je řízeno centrálně
 - Menší moduly mohou využívat sdílenou instanci, větší mají každý vlastní
 - Pokud budou databáze spuštěny v Kubernetes, je doporučeno použití postgres-operator ([zalando/postgres-operator](https://zalando.github.io/postgres-operator) nebo [CrunchyData/postgres-operator](https://crunchydata.github.io/postgres-operator))

3.12 Reverse Proxy / API Gateway

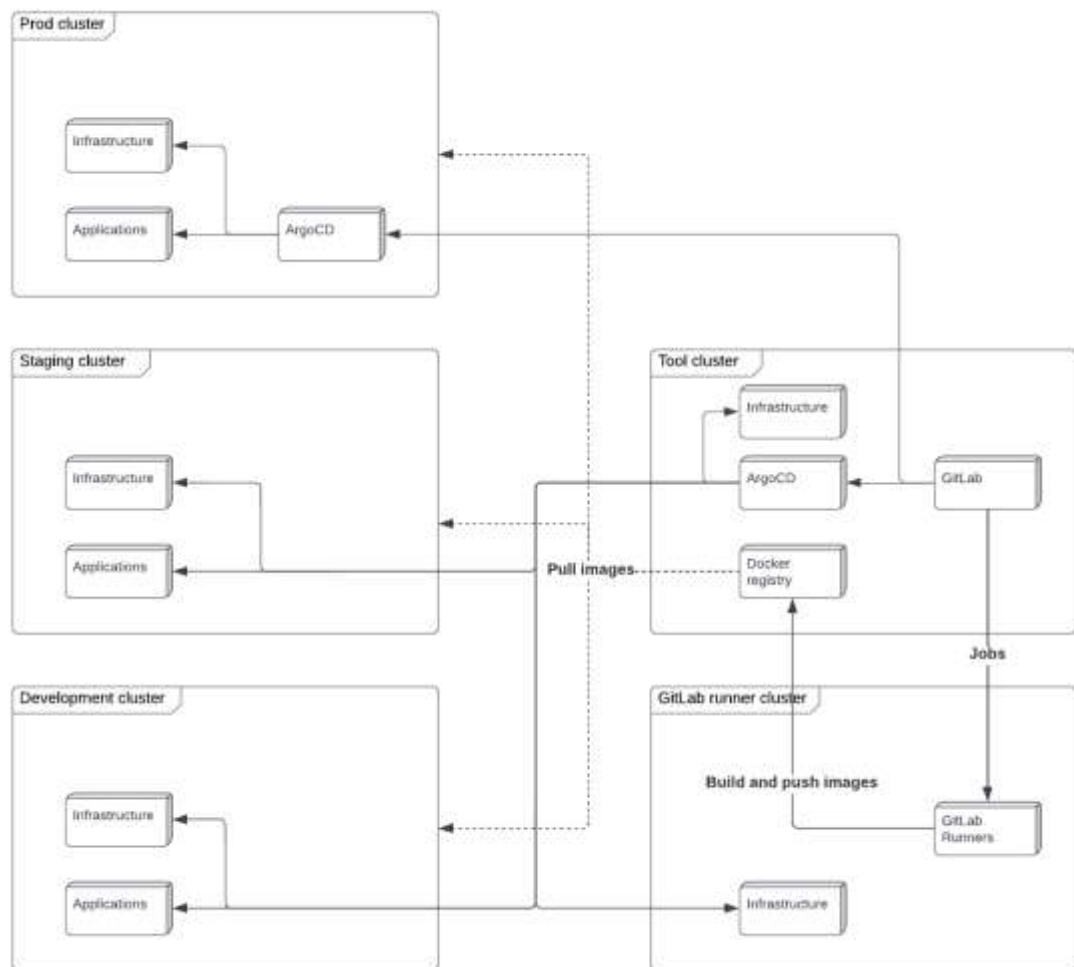
- Požadavky (a cíle)
 - (A) integrace s IdP
 - deduplikace autentizace
 - možnost napojení gateway na IDP skrze OpenID
 - (B) komunikace zabezpečená TLS
 - zabezpečení před zcizením citlivých údajů
 - (C) kompatibilita s logging řešením
 - korelace logů s ostatními moduly
 - zaznamenání requestů do logu včetně cesty volání status kódu a doby trvání
 - (D) kompatibilita s monitoring řešením

- korelace statistických indikátorů s ostatními moduly
 - (E) kompatibilita s tracing řešením
 - korelace latence s ostatními moduly
 - (F) high availability
 - odolnost vůči vysoké zátěži
- Technologie
 - Zvolený ingress controller je ingress-nginx
 - Externí traffic by měl být směrován na NodePort controlleru
 - Je třeba nastavit nginx aby věřil příchozím X-Forwarded-For hlavičkám pro propagaci zdrojových IP adres klientů
 - Ukončení TLS by mělo být provedeno na předřazené externí proxy (HAProxy)
 - Vybraná API Gateway je Kong
 - Měla by být napojená na tracing a monitoring
 - V rámci nasazování by měla být i připravena defaultní role pro uživatele K8s pro správu Kong custom resources

3.13 CI/CD + Deployment

- Požadavky (a cíle)
 - (A) automatizované nasazení nové verze modulu
 - možnost nasazení modulu bez znalosti infrastruktury
 - (B) CI/CD runners
 - vybraná CI/CD platforma by měla mít možnost spouštět joby na dedikovaných runnerech, které se dají jednoduše škálovat.
 - (C) Docker registry
 - dostupnost Docker images pro orchestraci
 - (D) high availability
 - garance možnosti nasazení a dostupnosti zdrojových kódů
- Technologie
 - GitLab
 - ArgoCD
- Infrastruktura
 - GitLab pro hosting Git repozitářů a jako CI platforma
 - ve free open-source self-hosted verzi
 - ArgoCD bude použito pro nasazování do konkrétního prostředí, ne pro správu více prostředí najednou
 - GitLab Runner
 - Pro bezpečnost při sestavování Docker images bude nasazeno do odděleného Kubernetes clusteru
 - Pro použití DinD musí být alespoň 1 runner v privileged režimu
 - Může být nahrazeno jiným způsobem sestavování Docker images (podman, kaniko) pro zvýšení bezpečnosti
 - Aplikace by měly být nasazeny přes Helm ze sdílených Helm chartů

- V rámci přípravy infrastruktury vznikne ukázková aplikace, která bude využívat všechny složky architektury modulů
- CI/CD Diagram
 - Diagram znázorňuje 2 ArgoCD instance, které obsluhují všechny clustery a nasazení infrastruktury a modulů. Produkční instance je kompletně oddělená od neprodukční. ArgoCD je napojené na GitLab a synchronizuje stav několika repozitářů s nastavením aplikací do jednotlivých clusterů.

3.14 Bezpečnost

- Požadavky (a cíle)
 - (A) Infrastruktura by měla být zabezpečena proti útokům
 - (B) Infrastruktura by měla poskytovat bezpečné prostředí pro běh služeb
- Standardy a technologie
 - Vault (Secret storage)
 - Let's Encrypt pro SSL spojení s venkovním světem (případně certifikáty vydávané klasickou autoritou)
 - Vlastní docker image repository, kde jsou hostované ověřené docker images
 - Penetrační testy a bezpečnostní audit jednou za X let

- **Infrastruktura**
 - Vault by měl být použit pro správu všech secretů
 - Podle potřeby by měly být secrety injectovány do jednotlivých modulů pomocí Vault Agent sidecar nebo CSI provideru
 - Všechny Ingressy musí být zabezpečeny pomocí TLS certifikátu
 - z Vaultu
 - z Let's Encrypt pomocí cert-manageru
 - Základní Docker image by měly být dostupné pro všechny zvolené technologie
 - Z důvodu zvýšené bezpečnosti by měly fungovat v rootless režimu
 - Budou nastavené network policies uvnitř Kubernetes pro omezení síťové komunikace
 - Omezit příchozí komunikaci na HAProxy -> Ingress -> API gateway -> modul
 - Omezit přímou komunikaci mezi pody modulů
 - Omezit odchozí komunikaci mimo cluster na určité komponenty
 - Ceph (S3)
 - Původní SIS
 - IDP
 - Použití OPA Gatekeeper pro omezení nasazení modulů do Kubernetes, např.:
 - Omezení Docker Registry
 - Vynucení limitů a rezervací zdrojů CPU a RAM
 - Omezení ingressu na určité domény
 - Omezení verzí Docker image, vynucení použití digestu
 - Vynucení labelů a anotací
 - Vynucení readiness a liveness probe

3.15 **High availability**

- **Požadavky (a cíle)**
 - (A) technologie podporují HA
 - odolnost systémů proti výpadkům
- **Infrastruktura**
 - HA je nutné pro následující komponenty
 - Kubernetes control plane
 - Vault
 - Některé databáze
 - Elastic
 - Ingress controller (nginx-ingress)
 - Ostatním komponentám by mělo dostačovat HA pomocí Kubernetes – přenasazení na jiný node
 - Samozřejmostí je provoz všech aplikačních modulů v HA

3.16 Zálohování

- Požadavky (a cíle)
 - (A) centrální systém pro správu záloh
 - snadné vytváření a správa záloh
 - (B) automatizované zálohování daných komponent v daný čas
 - spolehlivé zálohování bez možnosti lidské chyby
 - promítnutí kritičnosti dat ve frekvenci záloh
 - přesný harmonogram pro zajištění konzistence mezi zálohami
 - (C) bezpečné úložiště
 - garance dostupnosti záloh v případě potřeby
 - zabezpečení před odcizením citlivých dat
 - (D) plán testování funkčnosti záloh
 - garance funkčnosti záloh v případě jejich potřeby
- Technologie
 - Pro zálohování obsahu Kubernetes control plane bude použité Velero
 - bude ukládat zálohy v S3
 - Jednotlivé volumes budou zálohovány v Cephu přes snapshoty
 - Aplikace, které to podporují (GitLab, Postgres Operator), budou zálohovat do S3
 - S3 případně snapshoty mohou být zálohovány na páskách

3.17 Developer experience

- Požadavky (a cíle)
 - (A) V novém systému by mělo jít snadno vyvíjet.
 - (B) Vývojáři by se měli snadno v ekosystému zorientovat, získat potřebnou dokumentaci a pravidla vývoje
- Technologie
 - Pro sdílení informací bude používána dedikovaná instance Redmine, která bude obsahovat popis pracovních postupů, infrastruktury atd.

4 Požadavky na služby/moduly vyvíjené v nové architektuře

4.1 Backendy

- Požadavky (a cíle)
 - (A) udržitelné technologie
 - podpora technologie za 10 let
 - (B) kompatibilita s container-friendly OS
 - kompatibilita s CI/CD a orchestrací
 - (C) další požadavky pro integraci popsané detailně v jednotlivých sekcích níže
- Technologie
 - Java/Kotlin (+ Spring Boot)
 - TypeScript + Next.js/Nest.js

- Python + WSGI/ASGI
- C# + ASP.NET Core
- PHP (výhradně s využitím objektů)
 - base images containerů: poslední stable Alpine, Debian nebo Ubuntu

4.2 **Frontendy**

- Požadavky (a cíle)
 - (A) udržitelné technologie
 - podpora technologie za 10 let
 - (B) proprietární administrátorské obrazovky generovány backendem skrze API
 - jednotný design
 - úspora prostředků
 - (C) knihovna společných komponent
 - jednotný design
 - bude použitý koncept Atomic Design s postupně rozšiřující se knihovnou jednotlivých komponent a šablon
 - úspora prostředků
 - (D) web: stejná UX v prohlížečích Edge, Chrome, Firefox a Safari (aktuální verze a verze -1) v desktop OS Windows, MacOS i Linux
 - dostupnost pro všechny uživatele
 - (E) web: stejná UX v prohlížečích Chrome a Safari na iOS 13+ i Android 10+ na telefonech a tabletech
 - dostupnost pro všechny uživatele
 - (F) mobile: aktuálně podpora iOS 13+ a Android verze 10+, garance podpory aktuální verze a verze -1
 - dostupnost pro všechny uživatele
 - potřeba vývoje UI daného modulu pro mobilní aplikaci bude upřesněna v zadávací dokumentaci odpovídajícího modulu
 - (G) volba jazykové mutace
 - dostupnost pro všechny uživatele
 - dostupné mutace budou specifikovány v zadávací dokumentaci každého modulu
 - (H) web: frontendy pro jednotlivé moduly budou vyvíjené pomocí Micro Frontends (MFEs) architektury
 - pro umožnění paralelního vývoje frontendů pro jednotlivé moduly
 - pomocí standardu Web Components (Custom Elements a spol.)
 - runtime integrace pomocí Webpack Module Federation
 - v případě potřeby build-time integrace bude použita knihovna sdílených komponent, nicméně preferovaným způsobem je runtime integrace
 - MFEs poskytované jednotlivými moduly budou integrovány do hlavního portálu a v případě potřeby také sdíleny pro ostatní moduly

- jednotlivé MFEs budou ale spustitelné a testovatelné i mimo integraci do hlavního portálu (např. pro potřeby vývoje, QA atd.)
 - potřebné MFEs budou specifikovány v zadávací dokumentaci jednotlivých modulů
- Technologie
 - Web
 - TypeScript + React
 - Webpack
 - Mobile
 - iOS – Swift
 - Android – Kotlin
 - Flutter

4.3 **CI/CD + Deployment**

- Požadavky (a cíle)
 - (A) Kód musí být kompatibilní s rootless Docker image
 - (B) Každý modul používá standardní šablony pro GitLab CI a standardní Helm chart
- Technologie
 - Docker
 - GitLab
 - Helm

4.4 **Autentizace**

- Požadavky (a cíle)
 - (A) implementace protokolu OpenID Connect
 - standardizovaný protokol – ochrana před vendor lock-in
 - roky prověřená technologie – nejkritičtější chyby odladěny
 - podpora mobile-first vývoje
 - (B) mobilní aplikace ukládá refresh token v security enklávě zabezpečené biometrií nebo PINem
 - zabezpečení před únikem dlouho platného refresh tokenu
- Technologie
 - klientské knihovny doporučené na webu OpenID
 - oficiální SDK dané mobilní platformy

4.5 **Autorizace**

- Požadavky (a cíle)
 - (A) základní autorizace na základě příslušenství uživatele do skupin v rámci LDAP
 - centrální správa uživatelských rolí – efektivní správa

- (B) jemnější autorizace na základě aplikačně-specifických rolí odvozených od rolí/skupin LDAPu
 - podpora jemnějších přístupových oprávnění
 - zachování centrální správy základních rolí
- (C) uživatelské rozhraní pro správu aplikačně-specifických rolí a jim přidělených oprávnění
 - uživatelsky přívětivá administrace

4.6 **Logging**

- Požadavky (a cíle)
 - (A) zalogování zahájení a ukončení každé transakce/requestu s úrovní INFO včetně ID uživatele a status code
 - (transakcí se rozumí každá naplánovaná aktivita (job), aktivita iniciovaná uživatelem i aktivita iniciovaná jinou komponentou systému)
 - dostupnost informací o činnosti modulu pro potřeby zpětné diagnostiky neočekávaných a „náhodných“ stavů
 - (B) zalogování zahájení a ukončení komunikace s ostatními moduly a systémy třetí strany s úrovní DEBUG
 - dostupnost informací o činnosti modulu pro potřeby zpětné diagnostiky neočekávaných a „náhodných“ stavů
 - (C) zalogování chybových a „deprecated“ stavů, z nichž se modul zotavil, s úrovní WARNING
 - viz (B)
 - (D) zalogování chybových stavů, z nichž se modul nezotavil, s úrovní ERROR včetně stacktrace
 - viz (B)
 - (E) zalogování všech ostatních zpráv, které pomohou případné diagnostice neočekávaných stavů, s úrovní DEBUG
 - viz (B)
 - (F) každá zpráva obsahuje časovou značku, úroveň, ID instance, ID požadavku a popis
 - korelace a filtrování logů napříč moduly
 - musí obsahovat correlation ID
 - (G) každá zpráva je ve formátu JSON
 - přesný formát logovacího JSON bude přílohou zadávací dokumentace modulu
 - čtení logů ve strukturované podobě
 - logování víceřádkových zpráv
 - (H) zprávy obsahující tajné anebo velmi citlivé údaje musí být šifrovány dodaným šifrovacím klíčem a musí jim předcházet stejná nešifrovaná zpráva bez citlivých údajů
 - zabezpečení citlivých údajů před správcem infrastruktury

- citlivé údaje s potřebou šifrování budou specifikovány v zadávací dokumentaci modulu
- (I) zprávy se logují na standardní výstup
 - nezávislost na centrálním úložišti
 - rychlost logování
 - široká podpora napříč technologiemi
 - odolnost vůči výpadkům infrastruktury
- (J) Frontendy standardně logují do vývojářské konzole a do bufferu, v produkci je log vypnutý do konzole vypnutý. Je možné odeslat log z bufferu k diagnostice.
- (K) Úroveň logování musí být nastavitelná pomocí proměnné prostředí

4.7 Auditing

- Požadavky (a cíle)
 - (A) Pro ukládání audit logů bude použit outbox pattern s outbox tabulkou v databázi modulu
 - dostupnost logů pro situace dané legislativou a směrnicemi
 - auditní události budou specifikovány v zadávací dokumentaci modulu dle legislativy a směrnic
 - (B) Každý záznam o události obsahuje časovou značku, ID instance, typ události, ID uživatele, ID požadavku, akci, popis a další položky dle specifikace modulu
 - záznamy obsahují všechny informace vyžadované legislativou a směrnicemi
 - (C) Přesun audit logů z outbox tabulek do centrálního úložiště auditních záznamů obstará vlastní centrální komponenta, která zajistí konzistenci dat.
 - (D) Audit musí obsahovat strojově zpracovatelné correlation ID pro korelaci s logy
 - (E) Každá zpráva musí být zapsána v jedné transakci společně s daty

4.8 Tracing

- Požadavky (a cíle)
 - (A) odeslání informací o každém požadavku do centrálního úložiště
 - dostupnost informací o trvání požadavků
 - (B) informace o požadavku obsahují časovou značku, ID instance, ID unikátní v rámci celého systému, ID uživatele, status code a informace o požadavcích vyvolaných tímto požadavkem
 - snadnost identifikace konkrétního požadavku
 - (C) Každý modul poskytuje tracing data v OpenTelemetry standardu pomocí OTLP/gRPC protokolu
 - Tracing musí být vypínatelný a nastavitelný pomocí proměnných prostředí
 - Trace musí obsahovat correlation ID

- Traces jsou automaticky ukládány do Elastic APM a zpřístupněny k nahlédnutí v Kibaně
 - (D) Všechny příchozí a odchozí requesty obsahují correlation ID
 - Na vstupu do systému bude generováno pomocí API gateway
- Technologie
 - OpenTelemetry SDKs
 - Tracing data by se měly sbírat v Elastic APM

4.9 **Monitoring**

- Požadavky (a cíle)
 - (A) Každý modul vystavuje endpoint s metrikami v Prometheus formátu, nebo posílá metriky na Pushgateway
 - informace o stavu a vytížení modulu pro dashboards
 - metriky budou specifikovány v zadávací dokumentaci každého modulu
 - tvůrce modulu může po domluvě dodat i další metriky související s implementací daného modulu pro informovanější monitoring a debugging
 - tvůrce modulu musí dodat dokumentaci poskytovaných metrik (jednotky, způsob měření, přesná sémantika atd.) a doporučení pro nastavení alertů pomocí PromQL
 - (B) report selhání a neočekávaných stavů
 - maximum informací o selhání pro potřeby diagnostiky
 - selhání nejsou přehlédnuta
 - (C) actuator endpoints
 - informace o stavu modulu pro status page a orchestraci
- Technologie
 - klientská knihovna Prometheus

4.10 **Reporting**

- Požadavky (a cíle)
 - (A) modul musí poskytovat data pro sdílenou reporting infrastrukturu v takové míře, aby bylo možné splnit požadavky na reporting od stakeholderů – typicky se bude jednat o data z monitoringu a auditu, nicméně ve vybraných případech i o jiný způsob vhodného poskytnutí dat pro potřeby požadovaných reportů (bude upřesněno v zadávací dokumentaci modulu)

4.11 **Storage**

- Požadavky (a cíle)
 - (A) veškeré změny nutné pro instalaci nebo upgrade se provádí automatizovanými migračními skripty
 - reprodukovatelnost instalace na dalších prostředích
 - (B) prostředky pro správu osobních údajů

- splnění požadavků dle GDPR (výpis a výmaz osobních údajů)
- (C) modul pracuje s vlastním databázovým schématem centrálně spravovaným a umístěným do některé z centrálně spravovaných databázových instancí PostgreSQL
- (D) modul nesmí ukládat žádná persistentní data na lokální disk, pouze dočasná – jejich objem a typ je potřebné specifikovat v doložené technické dokumentaci
- (E) pro ukládání souborů je přístupné S3 úložiště
- (F) pro integraci se starou verzí SIS bude použita přímá integrace na Oracle databázi pomocí:
 - Připravených Stored Procedures
 - Přesně definovaných SQL jakožto součásti zadávací dokumentace
 - Ve většině případů bude použitý CQRS pattern (viz kapitola 5 „Principy dělení SIS na jednotlivé moduly“)

4.12 Testování a dokumentace

- Požadavky (a cíle)
 - (A) pokrytí kódu unit a integračními testy
 - zvýšená šance odhalení regresních závad na úrovni modulu při úpravách a refactoringu
 - (procento pokrytí testy a procento automatizace testů je třeba specifikovat v zadávací dokumentaci každého modulu)
 - (B) pokrytí všech user journeys a automatických procesů end-to-end testy
 - zvýšená šance odhalení regresních závad na úrovni vzájemné integrace modulů při úpravách a refactoringu
 - (procento automatizace testů je třeba specifikovat v zadávací dokumentaci každého modulu)
 - (C) pokrytí výkonnostně citlivých částí výkonnostními testy
 - zvýšená šance odhalení výkonnostních nedostatků při úpravách a refactoringu
 - (výkonnostní požadavky a procento automatizace testů je třeba specifikovat v zadávací dokumentaci každého modulu)
 - (D) testy funkčních požadavků je možné spouštět proti lokální instanci modulu (i díky dodaným mockům)
 - možnost otestovat před nasazením do prostředí
 - (E) instalační příručka
 - znalost systémových požadavků
 - znalost způsobů konfigurace modulu
 - znalost postupu instalace na lokální stanici a ve vývojových prostředích
 - (F) dokumentace funkčních a nefunkčních požadavků
 - zvýšená šance odhalení regresních závad na úrovni modulu
 - znalost happy paths i unhappy paths
 - (G) dokumentace API standardizovaným strojově čitelným formátem

- znalost API dostupná vývojářům ostatních modulů
 - srozumitelnost dokumentace vývojářům ostatních modulů
 - zvýšená šance odhalení regresních závad na úrovni modulu
 - možnost generovat klienty API automaticky
- (H) dokumentace umístění dat používaných modulem a možnosti jejich anonymizace
 - možnost zálohovat data využívaná modulem
 - splnění požadavků dle GDPR před provedením zálohy
- (I) dokumentace testovací strategie a testovacích scénářů
 - záruka kvality dodaného díla
 - reprodukovatelnost testů
- Technologie a standardy
 - Gherkin – pro popis testovacích scénářů
 - OpenAPI 3.0 / GraphQL Schema + playground
 - Markdown
 - UML diagramy
 - README.md
 - Informace pro vývojáře a operations, co daný modul dělá, jak ho rychle spustit ve vývojovém prostředí a jak pro něj vyvíjet.

4.13 Dostupnost a spolehlivost (High availability)

- Požadavky (a cíle)
 - (A) modul je možné provozovat ve více instancích zároveň
 - horizontální škálování
 - (C) Žádné používání sticky session, pokud lze
 - Služby by měly být stateless z důvodu jednoduché škálovatelnosti.

4.14 Výkon

- Požadavky (a cíle)
 - (A) modul je možné provozovat ve více instancích zároveň
 - horizontální škálování
 - (B) modul zvládne určité množství requestů za minutu
 - specifikováno v zadávací dokumentaci
 - (C) modul má dostatečně rychlou odezvu v ms na daných endpointech
 - specifikováno v zadávací dokumentaci per skupina endpointů ve formě: xx percentil requestů a očekávaný čas v ms

4.15 Použitelnost

- Požadavky (a cíle)

- (A) Frontendy musí mít responzivní design, pokud se nejedná o administrátorskou aplikaci, která se bude používat striktně na desktopu
- (B) Frontendy splňují pravidla přístupnosti dle WCAG (<https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/wcag/>), pokud se nejedná o administrátorskou aplikaci, která se bude používat striktně na desktopu
- (C) K modulům a aplikacím existuje uživatelská dokumentace a návody v dostatečné míře
- (D) mobile: stejná UX na displejích s rozlišením 360x640, 375x667, 414x896, 601x962, 768x1024 a 800x1280 v natočení zařízení na výšku
- (E) web: stejná UX na displejích minimálně 360x640

4.16 Konfigurace

- Požadavky (a cíle)
 - (A) veškeré parametry se konfiguruji pomocí proměnných prostředí
 - (zejména URL a přístupové údaje k ostatním modulům a aplikacím třetích stran a parametry vycházející z funkčních a nefunkčních požadavků)
 - kompatibilita s orchestrací kontejnerů
 - kompatibilita se zálohovacím řešením
 - možnost změny bez zásahu do zdrojového kódu
 - (B) proměnná prostředí umožňující přepnout úroveň logování (viz logging)
 - možnost změnit úroveň logování bez zásahu do zdrojového kódu
 - (C) změnu konfigurace a nasazení nové verze lze provést bez downtime
 - vysoká dostupnost

4.17 Kvalita kódu

- Požadavky (a cíle)
 - (A) kód prochází kontrolou linteru a nástroje na statickou analýzu kódu
 - odhalení chyb v compile time
 - (B) kód prochází kontrolou nástroje na formátování
 - zefektivnění vývoje (code reviews) - čitelnější kód, méně diskusí nad formátováním
- Technologie
 - Standardní linter a analyzer kódu, který je dostupný pro každou z platforem (pro každý jazyk/technologie bude odlišný)

4.18 Bezpečnost

- Požadavky (a cíle)
 - (A) modul by měl být napsán tak, aby byl odolný vůči známým bezpečnostním hrozbám
 - (B) kód prochází kontrolou static vulnerability scan (neobsahuje závažné/critical chyby)

- (C) kód prochází kontrolou dependency vulnerability check (neobsahuje závažné/critical chyby)
- (D) kód prochází kontrolou dynamic vulnerability analysis (neobsahuje závažné/critical chyby)
- (E) modul používá knihovny třetích stran, k nimž je poskytována LTS (long term support), nebo u nichž lze předpokládat střednědobá podpora (5-10 let) (např. na základě popularity použití dané knihovny v rámci komunity)
- (F) dodavatel dodá reporty z úspěšného ověření bezpečnosti u bodů B, C, D. U false-positive případů je poskytnuto písemné odůvodnění.
- Standardy a technologie
 - OWASP
 - TOP10 jako základ
 - V zadávací specifikaci každého modulu by mělo být uvedeno, na jaký level bezpečnosti dle OWASP cílí
 - Typické nástroje pro static vulnerability scan:
 - IBM AppScan, Fortify, Veracode, FindSecBugs, Brakeman, Bandit
 - Typické nástroje pro dependency vulnerability check:
 - OWASP Dependency Check, Bundler Audit, Safety
 - Typické nástroje pro dynamic vulnerability scan:
 - Burp Suite, OWASP ZAP, HP WebInspect

5 Principy dělení SIS na jednotlivé moduly

Zde uvádíme několik obecných doporučení, které je dobré dodržovat při rozdělování stávajícího SISu na moduly:

- Moduly je dobré dělit po business doménách.
- Je dobré se zamyslet, které domény/use casy spolu úzce souvisí a měl by je tedy obsluhovat jeden modul.
- Je dobré zvolit vhodnou granularitu modulů. Je lepší mít několik větších modulů než velké množství velmi malých mikroslužeb.
- Každý modul by měl mít svoje vlastní databázové schéma, které je logicky odděleno od ostatních databází. Modul vlastní svoje data a jediným způsobem změny dat je skrze jeho API vystavené na aplikační vrstvě. Je zakázaný přímý přístup do DB.
- Každý modul bude poskytovat vlastní uživatelské rozhraní (frontend), které bude integrováno do hlavního portálu pomocí techniky Micro Frontends.
- Moduly by neměly mezi sebou mít cyklickou závislost synchronních volání. Pokud mají, je to známka, že by se měly sloučit do jednoho modulu. V případě potřeby mohou moduly emitovat data do topiců front a tím se cyklické závislosti vyhnout.
- Současný SIS by neměl vědět nic o nově vznikajících modulech (neměl by na ně mít závislost). SIS by měl vždy být volán novými moduly.
- Je vhodné použít data sourcing pro zmenšení počtu volání, která se musí při vykonání use casu volat z modulu.

- Pro přístup do současného SISu lze dnes použít pouze přímý přístup do databáze.
 - Je vhodné tento přístup v maximální možné míře omezit.
 - Pokud se modul může omezit pouze na READ přístup a nemusí synchronizovat data zpět, je tento přístup preferován nad WRITE přístupem.
 - WRITE přístup je vhodné realizovat za pomoci API na základě stored procedures, aby byla zjevná plocha integrace a API bylo jasně vymezené a zdokumentované. Vlastníkem WRITE API zůstává starý SIS tak, aby udržel konzistenci dat.
 - V případě READ/WRITE přístupu, kdy modul musí mít i svoji databázi, stojí za to zvážit [CQRS pattern](#), který by mohl být vhodný pro řešení konzistence mezi dvěma databázemi. Modul tak zapíše skrze WRITE API do SISu a databáze SISu vyemituje událost se zapsanými daty, které skrze frontu modul zpracuje a zapíše do své vlastní databáze.